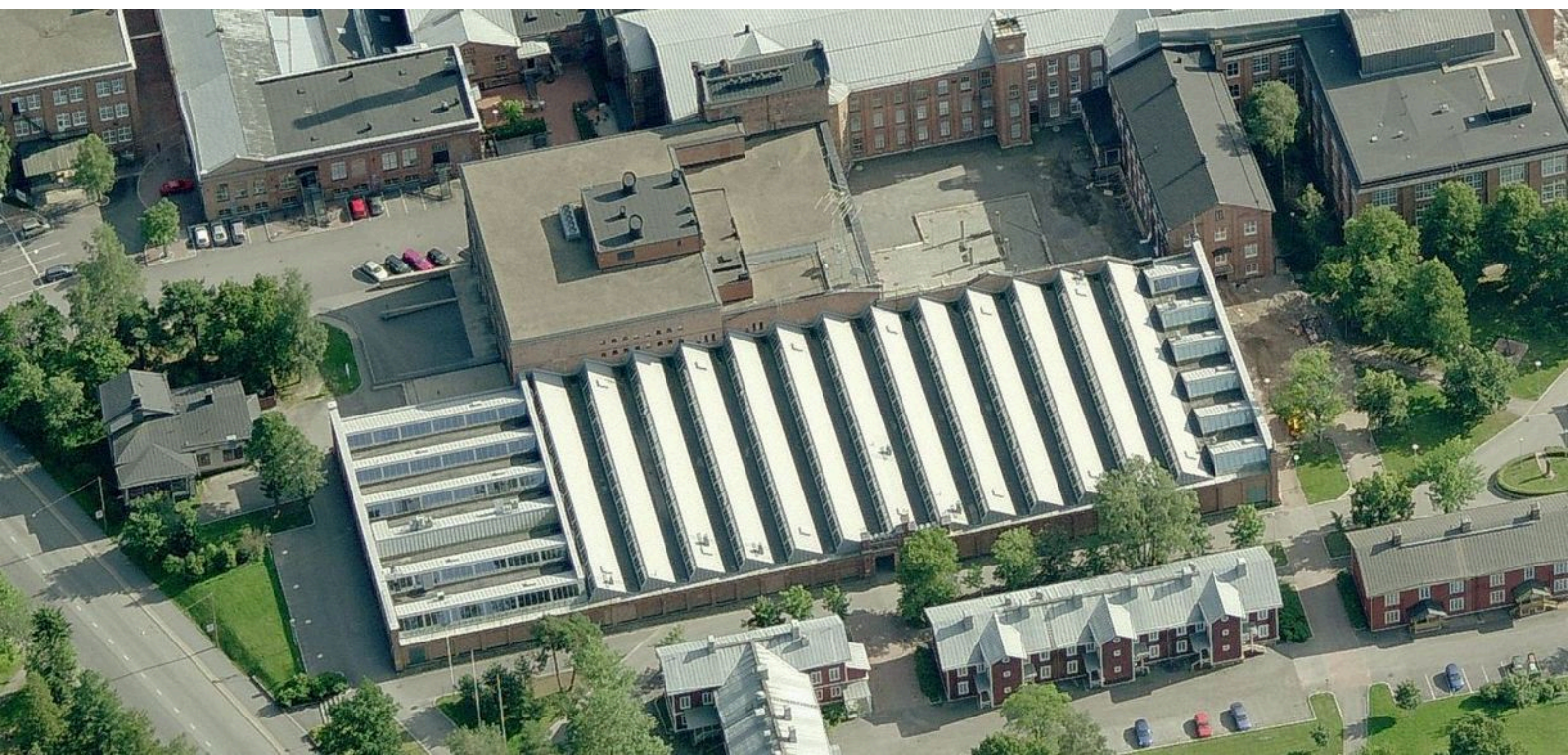

VAAKAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus / Laboratoriot Pelastussuunnitelma

Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus / Laboratoriot pelastussuunnitelma

Laadittu 16.3.2016

Laatija Joachim Miinalainen

Viimeksi päivitetty 23.4.2024

Päivittäjä Janne Ala

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu käyttäen Pelsu Pelastussuunnitelma -palvelua.

Tässä pelastussuunnitelmassa on 43 sivua.

Sisällys

1	Kohteen perustiedot	5
1.1	Perustiedot	5
1.2	Muut tiedot	5
2	Organisaatio	9
2.1	Kiinteistön turvallisuushenkilöt	9
2.2	Kiinteistön työsuojeluorganisaatio	10
2.3	Toimijoiden turvallisuushenkilöt	10
2.4	Kiinteistön tärkeät numerot	11
2.5	Muut tärkeät numerot	11
3	Riskit	12
3.1	Tapaturmat	12
3.2	Tulipalovaarat	14
3.3	Vesivahingot	16
3.4	Sairauskohtaukset	17
3.5	Säteily- tai kaasuvaara	18
3.6	Myrskyvauriot	18
3.7	Rikollinen toiminta	19
4	Turvallisuusjärjestelyt	20
4.1	Sammutuskalusto	20
4.2	Turvalaitteet	20
4.3	Ensiapu	22
4.4	Paloturvallisuus	22
4.5	Sisäinen palotarkastus	25
5	Toimintaohjeita	26
5.1	Turvallisuusorganisaatio	26
5.2	Avun hälyttäminen	27
5.3	Sairauskohtaus tai tapaturma	28
5.4	Tulipalo	28
5.5	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	31
5.6	Toiminta palohälytystilanteessa	31
5.7	Toiminta kokoontumispaikalla	31
5.8	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	33
5.9	Vesivahinko	33
5.10	Väkivallan uhatessa	33
5.11	Pommiuhka	34

5.12	Yleinen vaaramerkki	35
5.13	Sähkökatkot	36
5.14	Turvallisuusorganisaation ja henkilökunnan ohjeet	37
5.15	Rakennuksesta poistuminen	38
6	Väestönsuojelu	39
7	Irtaimiston säilytys	40
8	Liitteet	40
	Liite A Liiketilän haltijan velvollisuudet	41
	Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet	42
	B.1 Sammuttimet	42
	Liite C Auton lämmitysjohdot	43

1 Kohteen perustiedot

Opetus- ja tutkimuslaboratorio Technobothnia vahvistaa Vaasan seudun asemaa merkittävänä teknillisen osaamisen keskuksena. Technobothnia on Vaasan ammattikorkeakoulu VAMK:n, Vaasan yliopiston ja Yrkeshögskolan Novian yhteiskäytössä. Kaikki kolme oppilaitosta sijaitsevat aivan Technobothnian läheisyydessä, ja oppilaitosten ainutlaatuinen yhteistyö takaa laajamittaisen ja monipuolisen laboratoriokokonaisuuden. Technobothnia luo hyvän perustan uusille, innovatiivisille yhteistyömuodoille, joista on selvää etua myös elinkeinoelämälle

1.1 Perustiedot

Kiinteistön nimi	Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus / Laboratoriot
Kiinteistön kutsumanimi	Technobothnia
Kiinteistön osoite	Puuvillakuja 3 65200 VAASA
Rakennusten määrä	1
Toimijoiden määrä	3
Kiinteistön omistaja	Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus puh. 0503138168
Rakentamivuosi	1996
Pinta-ala	12 491 m ²
Kerrokset	4
Paloluokka	P1
Rakennusmateriaali	Betoni
Käyttötarkoitus	Laboratorio, Koulurakennus

1.2 Muut tiedot

Kohde kuuluu seuraavaan pelastustoimen alueeseen: Pohjanmaa. Pelastuslaitoksen arvioitu saapumisaika kohteeseen on n. 10 minuuttia.

Paloilmoittimen keskuksen sijainti	Pääsisäänkäynnin eteisessä
Kiinteistönhoito	Kiinteistöhuolto Rokka Ky puh. 0500864443 päivystys 0400926604
Sähköntarjoaja	Vaasan Sähkö Oy puh. 063245111 päivystys 063245111 http://www.vaasansahko.fi/
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Avarn Security (AVARN) puh. 0106202000 päivystys puh. 0106202000
Kiinteistön vakuutusyhtiö	If puh. 010191919 http://www.if.fi
Kokoontumispaikka	Yliopistonrannan P-alue (Konttorirakennuksen viereinen p-alue)
Varakokoontumispaikka	Fabriikin iso paikoitusalue
Väestönsuojien määrä	3
Väestönsuojan sijainti VSS1	Pohjakerros VSS 2
Väestönsuojan sijainti VSS2	Pohjakerros VSS 1
Lämmitysmuoto	Kaukolämpö
Veden pääsulku	Pohjakerroksessa betonilaboratorion takana rakennuksen pohjoispuolella (lämmönjakohuoneessa)
Lämmönjakohuone	Pohjakerroksessa betonilaboratorion takana rakennuksen pohjoispuolella
Sähköpääkeskus	Pohjakerroksessa betonilaboratorion takana rakennuksen pohjoispuolella (lämmönjakohuoneessa)
Ilmanvaihtokone	
Ilmanvaihdon hätä-seis	Pääsisäänkäynnin eteisessä

Kampuskartta

Kiinteistön tilat

Toimijat

Sijainti	Nimi
Kellari ja 1 kerros	Vaasan Yliopisto
Kellarissa ja 1 kerroksessa osa, sekä 2 ja 3 kerros kokonaan	Yrkeshögskolan Novia

Luokkatilat

Sijainti	Nimi
Technobothnia	Vaasan Ammattikorkeakoulu

Henkilömäärät

Vaasan Ammattikorkeakoulu

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	200–500	200–500	0
Viikonloppuisin	0	0	0

Vaasan Yliopisto

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	6	0	0
Viikonloppuisin	2	0	0

Yrkeshögskolan Novia

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	200–500	200–500	0
Viikonloppuisin	30	0	0
<i>Aikuisopetusta</i>			

Yhteensä

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	1 200	150	0
Viikonloppuisin	200	0	0

2 Organisaatio

Turvallisuusjohtaja, isännöitsijä

Jonas Nyman
Oy BC Consulting Ab
puh. 0503138168
jonas.nyman@bcconsulting.fi

2.1 Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuuspäällikkö

Novia

Tommy Nyman
Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi/Novia
puh. 0447623228
tommy.nyman@novia.fi

Turvallisuuspäällikkö

Vamk

Sanna Torkko
Vaasan Ammattikorkeakoulu
sanna.torkko@vamk.fi

Turvallisuuspäällikkö

Yliopisto

Timo Välimäki
Vaasan Yliopisto
timo.valimaki@uwasa.fi

Kemikaaleista ja palavista nesteistä vastaava VAMK ja Novia

Eija Iivari
Vaasan ammattikorkeakoulu
puh. 0404873710
eija.iivari@vamk.fi

Väestönsuojan hoitaja VSS1, VSS2

Sebastian Dalaholm

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS1

Sebastian Dalaholm
sebastian.dalaholm@vamk.fi

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS2

Sebastian Dalaholm
sebastian.dalaholm@vamk.fi

2.2 Kiinteistön työsuojeluorganisaatio

Työsuojelupäällikkö	Reetta Kungsbacka Vaasan Yliopisto reetta.kungsbacka@uwasa.fi
Työsuojelupäällikkö Novia	Katja Luomaranta Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi/Novia puh. 04005677889 katja.luomaranta@novia.fi
Työsuojelupäällikkö VAMK	Sanna Torkko Vaasan Ammattikorkeakoulu sanna.torkko@vamk.fi
Työsuojeluvaltuutettu	Mikael Ehers Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi/Novia puh. 0447805536 mikael.ehers@novia.fi
Edustaja, koordinator Novia	Josefin Stolpe Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi/Novia puh. 0505908288 josefin.stolpe@novia.fi

2.3 Toimijoiden turvallisuushenkilöt

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
Vaasan Ammattikorkeakoulu	Sanna Torkko Turvallisuuspäällikkö	Vaasan Ammattikorkeakoulu sanna.torkko@vamk.fi
Vaasan Yliopisto	Ronald Pätt Turvallisuuspäällikkö	Vaasan Yliopisto puh. 0440663718 ronald.patt@uwasa.fi
	Ilpo Ojala Työsuojelupäällikkö	Vaasan Yliopisto ilpo.ojala@uwasa.fi
Yrkeshögskolan Novia	Tommy Nyman Turvallisuuspäällikkö Alue: Novia	Yrkeshögskolan Novia puh. 047623228 tommy.nyman@novia.fi

2.4 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Huoltoyhtiö	Kiinteistöhuolto Rokka Ky	0500864443	0400926604
Hissihuolto	KONE Hissit Oy		080015063
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Avarn Security (AVARN)	0106202000	0106202000

Huolto

	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysajat
Huoltopäivystys	Vaasan Sähkö Kaukolämpö	063175105	Jatkuva päivystys
Huoltopäivystys	Tammi Kiinteistötekniikka	0504665123	
Sähköhuolto	Vaasan Sähkö	063245750	Jatkuva päivystys
Vesihuolto	Vaasan Vesi	0407257900	Työajan ulkopuolella

2.5 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	0800 147 111	24 h

3 Riskit

Turvallisuuden näkökulmasta riski tarkoittaa onnettomuuden todennäköisyyden ja seurausten yhdistelmää. Tärkeä osa turvallista kiinteistöä on turvallisuusriskien tunnistaminen ja niiden seurausten arviointi. Seuraavilla sivuilla on tunnistettu riskit, jotka kohdistuvat ihmisiin, omaisuuteen ja ympäristöön. Tunnistettuihin riskeihin on laadittu toimenpide-ehdotukset, joilla riskejä voidaan poistaa, vähentää ja hallita. Vain tunnistettua riskiä voidaan hallita.

Kiinteistöön ja henkilöihin kohdistuvat riskiluokat:

- Tapaturmat
- Tulipalovaarat
- Vesivahingot
- Sairauskohtaukset
- Säteily- tai kaasuvaara
- Myrskyvauriot
- Murrot, ilkivalta yms.

3.1 Tapaturmat

Vaaranpaikkoja:

Puutyöpaja, Metallityöpaja, Tulityöpaja, Ympäristölaboratorio, Konelaboratorio, Sähkö-laboratorio, Betonilaboratorio

Riskit

- kaatuminen
- liukastuminen
- kompastuminen
- lumen tai jään tippuminen ihmisen päälle
- liikenneonnettomuus
- sähköisku
- viiltohaava
- työvälineiden aiheuttama vamma

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Lumen ja jään kerääntymistä katoilla on seurattava talvisin.
 - Vaaranpaikoista tulee ilmoittaa välittömästi kiinteistöhuoltoyhtiölle.
 - Vaaratilanteissa kulku tai pysäköiminen tulee estää lumen tai jään putoamisvaara-alueelle.
- Piha-alue pidetään siistinä ja kunnossa.
 - Talvikunnossapidosta huolehditaan.
- Läheltä piti -tilanteisiin puututaan viivytyksettä. Läheltä piti -tilanteet tutkitaan ja tehdään tarvittavat toimenpiteet vastaavanlaisten tapahtumien varalle ja niiden estämiseksi.
- Ensiaputarvikkeita on hankittu ja niitä uusitaan säännöllisesti.
- Yritysten turvallisuusvastaavat on nimetty.
- Turvallisuusvastaavat huolehtivat toimipisteensä turvallisuusasioista.
- Yleisiin ensiapuohjeisiin tulee jokaisen tutustua.

3.2 Tulipalovaarat

Riskit

- Ihmisen toiminta
 - huolimaton tupakointi
 - tavaroiden säilyttäminen kulkukäytävillä
 - tavaroiden säilyttäminen porraskäytävissä
 - palo-ovet auki
 - sähkölaitteiden päälle unohtuminen
 - rasva- tai muu palo keittiössä
- Sähkölaitteet
 - oikosulut
 - rikkinäiset sähkölaitteet
 - siivouskoneen latauspaikka
 - yhteisissä tiloissa liesitaso
- Tuhopoltto
 - lukitsematon jätekatos
 - jäteastioita rakennuksen seinustalla
- Turvallisuusjärjestelyt
 - paloilmoitinlaitteen vika
 - sammuttimien tarkastus tekemättä
 - merkkivalokeskuksen huollon puute
- Muut
 - vaaralliset aineet
 - kaasupullot
 - Herkästi syttyvien aineiden ja kemikaalien virheellinen säilytys

Palovaaralliset kohteet:

Tulityöpaja, Sähkötilat, Laboratoriotilat (sähkö-, kone-, tietotekniikka-, rakennus-, ympäristö, auto- ja moottori) ja Testaustilat (EMC-, HALT-, värinä, ympäristöolosuhde- ja lämpenemä) sekä Projekti-työtilat

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- savuvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Ihmisen toiminta

- Suoritetaan vuosittain omatoimiset palotarkastukset kiinteistössä.
- Poistumisturvallisuudesta on huolehdittava:
 - henkilökunta pitää poistumistiet vapaina.
 - aktiivinen puuttuminen epäkohtiin.
- Yritysten turvallisuusvastaavat on nimetty.
- Pelastussuunnitelma pidetään ajan tasalla ja siihen perehdytään.
- Sähkölaitteet
 - Sähkökorjaukset ja asennukset teetetään TUKES:in rekisteristä löytyvällä ammattilaisella. Urakoitsijalla on oltava riittävät asennusoikeudet ja hänellä on oltava kokemusta vastaavista töistä.
 - Sähköpääkeskukset on merkitty ja niiden edustoilla ei säilytetä tavaraa.
 - Latauspaikalla tulee olla otettu huomioon räjähdys- ja palovaaran torjunta.
 - Liesitasoa ei saa käyttää erilaisten tavaroiden säilytysalustana.
- Tuhopoltto
 - Ylimääräistä palokuormaa ei kasata.
- Turvallisuusjärjestelyt
 - Kiinteistössä on savunpoistolaitteisto, jolle suoritetaan tarkastukset, huolto ja koestus laitteen valmistajan huolto-ohjelman mukaisesti.
 - Kohteessa on automaattinen paloilmoitinjärjestelmä.
 - Paloilmoitinlaitteistojen testit ja huoltotyöt suoritetaan huolto-ohjelman mukaisesti.
 - Kiinteistössä on alkusammutusvälineet.
 - Alkusammutuskalusto tarkastetaan määräysten mukaan.
 - Poistumistiet on merkitty opastein.
 - Kiinteistössä on käytössä kuulutusjärjestelmä.
 - Häätätilannekuulutuksista on annettu ohjeistus.
- Muut
 - Kiinteistössä ei saa säilyttää palavia aineita kellareissa. Palavat aineet tulee säilyttää niille tarkoitettussa paikassa.
 - Ilmanvaihto ja nuohous
 - IV-kanavien nuohousväli on yleensä 10 vuotta

3.3 Vesivahingot

Riskit

- Ympäristö
 - tulva
 - rankkasade
- Rakenteet
 - rakenteiden vesitiiviyyden pettäminen
 - rakentamis- ja materiaalivirheistä johtuva tapaturma
 - putkirikko
- Laitteet
 - pesukoneiden ja kylmäkoneiden rikkoontuminen

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Reitti veden pääsululle on merkitty opastein.
- Rakenteet
 - LVI-työt, -tarkastukset ja -asennukset teetetään vain ammattilaisella.
 - LVI-urakoitsijalla tulee olla riittävät asennusoikeudet ja urakoitsijan täytyy olla toteuttanut vastaavanlaisia töitä aiemmin.
 - Putkistojen kuntoarvio suoritetaan säännöllisesti.
 - Katolta ja ränneistä tulee poistaa lehdet ja roskat.
- Laitteet
 - Kodinkoneiden valvotun käytön ja kunnossapidon tärkeyden korostaminen.
 - Pesukoneen ja astianpesukoneen suodattimet ja nukkasieppi on puhdistettava säännöllisesti.
 - Jääkaapin takaosa on imuroitava kerran vuodessa. Tässä yhteydessä tarkastetaan silmämääräisesti jääkaapin kunto myös kompressorin ja valuma-astian osalta.

3.4 Sairauskohtaukset

Riskit

- sydäninfarkti
- diabeettinen sokki
- aivoinfarkti
- aivoverenvuoto
- epilepsia
- pyörtyminen

Seuraukset

- henkilövahingot
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Avun saannin nopeuden takaaminen kiinteistön alueella.
- Pelastussuunnitelman liitteenä oleviin ensiapuohjeisiin tutustutaan ja ensiapua harjoitellaan.
- Ensiaputarvikkeita on hankittu ja niitä uusitaan säännöllisesti.
- Ambulanssin opastus on järjestetty ja ohjeistettu henkilökunnalle.
- Pelastusajoneuvojen pysäköiminen mahdollistetaan ulko-ovien eteen.

3.5 Säteily- tai kaasuvaara

Riskit

- radioaktiivisen aineen tai vaarallisen kaasun joutuminen ympäristöön
- vaarallisen aineen kuljetusonnettomuus
- onnettomuus ydinvoimalaitoksessa

Seuraukset

- säteilysairaudet
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Joditablettien hankkiminen tarpeiden mukaan (2 tabl./henkilö).
- Kiinteistössä on väestönsuoja, johon voi suojautua säteilyvaaratilanteessa.
- Väestönsuojan toimintakuntoa ylläpidetään.
- Väestönsuojanhoitaja on nimetty ja koulutettu tehtäviinsä.
- Ilmastoinnin hätäpysäytys on merkitty ja henkilökunnan tiedossa.
- Pelastussuunnitelmassa on toimintaohjeet tilanteiden varalle.

3.6 Myrskyvauriot

Riskit

- erilaiset luonnonilmiöt

Seuraukset

- sähkökatkot
- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rakennuksen ja ulkoalueiden kunnosta huolehditaan.
- Viranomaisten ulkonaliikkumiskieltoa on noudatettava.
- Sisälle suojautuessa pysytään kaukana ikkunoista ja lasiovista.
- Varaudu omatoimisesti pitkäaikaiksiinkin sähkökatkoihin esimerkiksi seuraavasti:
 - valaisin ja paristot

3.7 Rikollinen toiminta

Riskit

- Murto
 - rakennuksen katolle pääsee kiipeämään
 - rakennuksen tiloihin pääsee valvomatta
- Väkivalta
- Ilkivalta

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Murto
 - Arvoesineiden merkitseminen ja kuvaaminen.
- Ilkivalta
 - Yleisen siisteyden ja järjestyksen valvominen ja epäkohtiin puuttuminen aktiivisesti.
 - Graffitien ja muiden töhryjen puhdistus viipymättä.
- Henkilökunnalla on velvollisuus ilmoittaa epäkohdista.

4 Turvallisuusjärjestelyt

4.1 Sammutuskalusto

Sijainti	Sammutuskalusto	Kuvaus
Toimitiloissa	Käsisammutin	Jauhe-, kalvovaahto-, sekä hiilidioksidisammuttimet

Alkusammuttimet tulee tarkastaa:

- vähintään vuoden välein kun käsisammutin on alttiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle (ulkotilat)
- vähintään kahden vuoden välein (sisätilat)

4.2 Turvalaitteet

Savunpoisto

Savunpoiston tarkoituksena on palossa syntyvien palokaasujen, savun ja lämmön poistaminen tiloista. Savunpoistolaitteet on huollettava ja kokeiltava määräajoin käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti. Savunpoistolaitteistoa käyttää vain pelastuslaitos.

Savunpoistolaitteisto

Savunpoiston laukaisu Pääsisäänkäynnin tuulikaapissa

Poistumisopastus

Poistumisopastuksella osoitetaan poistuminen rakennuksesta. Viallisista tai puutteellisista opasteista on ilmoitettava kiinteistöhuoltoon.

Poistumisopastus

Kattavuus Poistumisreitit ja uloskäynnit.

Ilmanvaihdon pysäytys

Mikäli rakennukseen kohdistuu ulkoinen vaara, kuten palokaasut viereisestä rakennuksesta, tulee ilmanvaihto sulkea. Tällöin pelastusviranomainen antaa yleensä hätätiedotteen, jossa annetaan myös lisäohjeita ja kehoitus ilmanvaihdon pysäytykseen.

Ilmanvaihdon saa pysäyttää kuka tahansa.

Ilmanvaihdon pysäytys: Pääsisääkäynnin eteisessä

IV-hätäseis (punainen painike)

Viestintäjärjestelmä

Viestintäjärjestelmä

Sijainti

Vahtimestareiden työpiste

4.3 Ensiapu

Työturvallisuuslain (738/2002) 46 § mukaan työnantajan on huolehdittava työntekijöiden ja muiden työpaikalla olevien henkilöiden ensiavun järjestämisestä, annettava ohjeet ensiavun saamiseksi sekä varattava työpaikalle tai sen välittömään läheisyyteen riittävä määrä asianmukaisia ensiapuvälineitä.

- Ambulanssi ohjataan: Lähimmälle sisäänkäynnille. Henkilökunnan edustaja lähetetään vastaan opastamaan auttajia.
- Ensiaputarvikkeista vastaa: Sebastian Dalaholm puh. 0207663476.

Kiinteistössä on saatavilla ensiaputarvikkeita seuraavasti:

Tarvike	Sijainti
Ensiapukaappi	Toimitiloissa
Hätäsuihku	Toimitiloissa
Paarit	Toimitiloissa

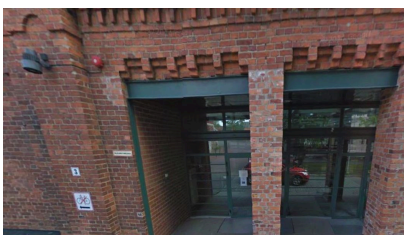
4.4 Paloturvallisuus

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Automaattisen paloilmoitinjärjestelmän tarkoituksena on varoittaa kiinteistön käyttäjiä alkavasta palosta. Järjestelmä havaitsee tulipalon nopeasti ilmaisimien reagoiessa paloon ja palokellot alkavat soida. Järjestelmä välittää hälytyksen automaattisesti hätäkeskukseen.

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Keskuksen sijainti	Pääsisäänkäynnin eteisessä
Kattavuus	Rakennuksen tilat.

Käyti paloilmoittimelle

Paloilmoitin

Ilmoituksensiirtoyhteyden toiminnallisuuden varmistaminen

- Määräaikaishuollot ja vikakorjaukset
- Ilmoituksensiirtoyhteyden kuukausikokeilu
- Määräaikaistarkastukset

Toimenpiteet ilmoituksensiirtoyhteyden vian ilmaantuessa

Mikäli havaitaan vika ilmoituksensiirtoyhteydessä, järjestetään kiinteistössä valvonta tehostetusti henkilökunnan voimin.

- Yhteys hätäkeskukseen
- Päivystäjä valvomaan paloilmoitinkeskusta
- Päivystäjä suorittaa tarvittaessa hätäilmoituksen ja opastaa pelastuslaitosta palokohteeseen

Palo-osastointi

Palo-osastoinnin tarkoitus on palon sattuessa estää palokaasujen ja palon leviäminen sekä turvata ihmisten poistuminen. Tämän takia on erityisen tärkeää, että palo-ovet pidetään kiinni. **Palo-ovia ei saa kiilata auki.**

Rakennuksen eri kerrokset, kellarikerrokset ja ullakko on yleensä muodostettu eri palo-osastoksi.

Palo-osaston koko on yleensä rajoitettu siten, että osastossa syttyvä palo ei aiheuta kohtuuttoman suuria omaisuusvahinkoja.

Käyttötavaltaan tai palokuormaltaan oleellisesti toisistaan poikkeavat tilat on muodostettu eri palo-osastoiksi, jos on tarpeellista henkilöiden tai omaisuuden suojaamiseksi. (käyttötapaosastointi)

Rakennusten palo-osastoinnit:

Rakennus	Tyyppi	Kuvaus
Puuvillakuja 3	Pinta-alaosastointi, Kerrososastointi, Käyttötapaosastointi	Palo-osastoinnit on tarkastettu 2016 ja raportti lähetetty Buma Temille. Puutteet korjattu 2016

Kiinteistössä on seuraavat palo-ovet:

Sijainti	Palo-oven tyyppi	Kerros
Puuvillakuja 3	E30	

Poistumisreitit

Poistumisturvallisuuden periaatteena on, että rakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan vähintään kahta kulkureittiä pitkin ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Ovia ei saa pitää työaikana takalukossa. Uloskäyntien edessä ei saa säilyttää tavaraa.

Kokoontumispaikka: Yliopistonrannan P-alue (Konttorirakennuksen viereinen p-alue)

Tulityöt

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasus- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinöintiä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Tulitöille on aina niiden palovaaran vuoksi harkittava vaihtoehtoisia menetelmiä.

Tulitöiden suorittaminen tilapäisellä tulityöpaikalla vaatii aina tulityöluvan. Tulityön suorittajalla on oltava voimassa oleva tulityökortti.

Vakituisen tulityöpaikan sijainti: Pohjakerroksessa metallityöpajan hitsaa-mossa.

Paloilmoitinlaitteiston hoitajan on huolehdittava tarpeellisista irtikytkennöistä, jotta tulityöt tai muut remonttityöt eivät aiheuta aiheetonta paloilmoitusta.

Mahdolliset paloilmoitinjärjestelmän irtikytkennät on kytkettävä takaisin päälle.

Ohje tilapäisten tulitöiden tekemiseen löytyy pelastussuunnitelman liitteistä.

Vakituinen tulityöpaikka

4.5 Sisäinen palotarkastus

PÄIVITTÄINEN /TYÖAJAN JÄLKEINEN TOIMITILOJEN TARKASTUS

- Millaisia ohjeita tarkastuksesta on annettu
 - Tarkastus suoritetaan kierroksella n. klo 21.00
- Kuka / ketkä suorittavat
 - Vahtimestarit (turvallisuusvalvojat) suorittavat
- Miten ja kenelle raportoidaan havainnoista
 - Raportointi tarpeen vaatiessa osakohteiden turvallisuus-vastaaville.

OMAT PALOTARKASTUKSET

- Kuka/ketkä suorittavat
 - Toimitilojen turvallisuusvastaavat/henkilökunta
- Kuinka usein
 - Jatkuvasti
- Tarkastuksien tulosten kirjaaminen
 - Vahtimestari suorittaa tarpeelliset toimenpiteet tai raportoi osakohteiden turvallisuusvastaaville.
- Puutteiden poistaminen
 - Puutteista ilmoitetaan heti vahtimestareille tai osakohteiden turvallisuusvastaaville

5 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

5.1 Turvallisuusorganisaatio

Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuuspäällikkö
Novia

Tommy Nyman
Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi/Novia
puh. 0447623228
tommy.nyman@novia.fi

Turvallisuuspäällikkö
Vamk

Sanna Torkko
Vaasan Ammattikorkeakoulu
sanna.torkko@vamk.fi

Turvallisuuspäällikkö
Yliopisto

Timo Välimäki
Vaasan Yliopisto
timo.valimaki@uwasa.fi

Kemikaaleista ja palavista nesteistä vastaava
VAMK ja Novia

Eija Iivari
Vaasan ammattikorkeakoulu
puh. 0404873710
eija.iivari@vamk.fi

Väestönsuojan hoitaja VSS1, VSS2

Sebastian Dalaholm

Väestönsuojan vastuhenkilö VSS1

Sebastian Dalaholm
sebastian.dalaholm@vamk.fi

Väestönsuojan vastuhenkilö VSS2

Sebastian Dalaholm
sebastian.dalaholm@vamk.fi

Toimijoiden turvallisuushenkilöt

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
Vaasan Ammattikorkeakoulu	Sanna Torkko Turvallisuuspäällikkö	Vaasan Ammattikorkeakoulu sanna.torkko@vamk.fi
Vaasan Yliopisto	Ronald Pätt Turvallisuuspäällikkö	Vaasan Yliopisto puh. 0440663718 ronald.patt@uwasa.fi
	Ilpo Ojala Työsuojelupäällikkö	Vaasan Yliopisto ilpo.ojala@uwasa.fi
Yrkeshögskolan Novia	Tommy Nyman Turvallisuuspäällikkö Alue: Novia	Yrkeshögskolan Novia puh. 047623228 tommy.nyman@novia.fi

5.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: 112

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellessään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästyttävä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuaasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuaasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:

Automaattisen hälytyksen sattuessa pelastuslaitos saapuu paloilmoittimelle, mistä hälytys paikallistetaan. Henkilökunta opastaa pelastuslaitosta tarpeen mukaan

5.3 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Puuvillakuja 3, VAASA**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

5.4 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoitinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokeloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoitinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.
- Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti: Automaattisen hälytyksen sattuessa pelastuslaitos saapuu paloilmoittimelle, mistä hälytys paikallistetaan. Henkilökunta opastaa pelastuslaitosta tarpeen mukaan

Hissin käyttö on tulipalon sattuessa ehdottomasti kielletty!

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Yliopistonrannan P-alue (Konttorirakennuksen viereinen p-alue)

Varakokoontumispaikka: Fabriikin iso paikoitusalue

Kun havaitset tulipalon tai muun vaaran, tee hätäilmoitus.

Hälytä turvallisuusvastaava, tai turvallisuusvalvoja. He ryhtyvät johtamaan välittömiä pelastustoimenpiteitä ja määräävät toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä. Turvallisuusvalvoja ilmoittaa heti tulipalosta tai muusta vaarasta turvallisuusvastaavalle sekä muille virastomestareille. Näin mahdolliseen evakuointiin saadaan lisäapua.

Mikäli rakennusosia joudutaan tyhjentämään, turvallisuusvastaavat tai turvallisuusvalvojat antavat tästä käskyn.

Henkilökunnan tehtävänä on auttaa pelastustoimenpiteiden käynnistämisessä. Erityisesti on ohjattava ja autettava asiakkaita pois rakennusosasta.

Älä kuitenkaan viivyttelyä ja jää odottamaan turvallisuusesiimestä, vaan toimi tilanteesta riippuen alla olevien ohjeiden mukaisesti.

Ohjeita huoneista poistuttaessa:

- tarkista, että ikkunat ovat kiinni
- sammuta sähkölaitteet
- ota päällysvaatteesi mukaan
- sulje huoneesi ovi, mutta älä lukitse sitä
- ota mahdollinen asiakas mukaasi ja auta häntä tarvittaessa

Osakohteiden turvallisuusvastaavat

Arvioi tilanne ja varmista, että:

- palokunta on hälytetty
- palonrajoitus- ja sammutustoimenpiteet ovat käynnistyneet
- tarvittaessa ilmoitus on välitetty muihin rakennusosiin
- palokunnalle on järjestetty opastus
- palon ja savun leviämistä estävät aukot ja ovet suljetaan ja ilmanvaihto-laitteet pysäytetään
- informoi turvallisuusjohtajaa

Selvitä, onko ihmisiä vaarassa. Käske turvallisuusvalvoja antamaan kuulutus tulipalosta vahtimestareiden infopisteessä olevalla kuuluttimella. Jos evakuointi on välttämätön, anna tästä käsky ja valvo, että henkilökunta opastaa ja auttaa asiakkaita ulos kokoontumispaikalle (yliopistonranta).

Johda palopaikalla:

- sammutusta alkusammutuskalustolla
- asiakkaiden ohjausta pois palopaikalta
- palokunnan opastusta palokohteeseen.

Palokunnan saavuttua paikalle sammutustyön johto siirtyy sille. Järjestä henkilöinventointi kokoontumispaikalla.

Turvallisuusvalvoja

Kun havaitset palon tai saat ilmoituksen tulipalosta, hälytä palokunta soittamalla hätä-numeroon 112.

Arvioi tilanne ja varmista, että:

- ihmisiä ei ole vaarassa
- asiakkaiden evakuointi käynnistetään tarvittaessa ja heitä autetaan tarvit-taessa
- palokunta on hälytetty
- palon rajoitus- ja sammutustoimenpiteet ovat käynnissä
- ilmoita asiasta osakohteen turvallisuusvastaavalle
- järjestä opastus palokunnalle
- varmistaudu, että poistumistiet ovat avoimet ja vapaat
- aseta oppaat poistumisteille tehtävänä opastaa ihmiset pois vaara-alueelta kokoontumispaikalle ja estää asiattomien sisääntulo
- valvo tilojen tyhjentymistä
- tarkista, että kaikki ovat poistuneet
- pysäytä ilmastointilaitteisto
- anna ohjeet sulkea ikkunat ja ovet
- pidä turvallisuusvastaavat tietoisena toimenpiteiden edistymisestä

5.5 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää palo-osastoon, jossa olet.

- Palo-oven takana on turvallista olla. Palo-ovet kestävät tulipaloa vähintään puoli tuntia.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, savuttomaan tilaan jääminen ei.

Mene ikkunan luo ja herätä huomiota. Jos et onnistu, ilmoita sijaintisi numeroon 112.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

5.6 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle. Palohälytyksen kuullessaan jokaisen on viipymättä poistuttava rakennuksesta.

- Ota mukaasi ulkovaatteet, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Käytä poistumiseen lähintä mahdollista poistumistietä.
- Opasta asiakkaita ja vieraita.
- Soita turvallisesta paikasta numeroon **112** ja anna lisätietoja tilanteesta. Samalla varmistat, että hätäkeskus on saanut tiedon palosta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Kokoontumispaikka: Yliopistonrannan P-alue (Konttorirakennuksen viereinen p-alue)

Vaara on ohi vasta, kun pelastuslaitos antaa luvan palata rakennukseen. Kiinteistön turvallisuushenkilöstö välittää tiedon sisälle siirtymisestä henkilökunnalle.

5.7 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Yliopistonrannan P-alue (Konttorirakennuksen viereinen p-alue)

Kokoontumispaikka

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetylle kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Fabriikin iso paikoitusalue

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidentämiä suojautumista varten.

5.8 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

5.9 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: Kiinteistöhuolto Rokka Ky, puh. 0500864443, päivystys 0400926604
 - isännöitsijälle: Jonas Nyman, puh. 0503138168
 - päivystäjälle, Vaasan Vesi 0407257900
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Pohjakerroksessa betonilaboratorion takana rakennuksen pohjoispuolella (lämmönjakohuoneessa)
- Lämmönjakohuone: Pohjakerroksessa betonilaboratorion takana rakennuksen pohjoispuolella
- Sähköpääkeskus: Pohjakerroksessa betonilaboratorion takana rakennuksen pohjoispuolella (lämmönjakohuoneessa)

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

5.10 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

5.11 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Kun uhkaus tulee puhelimitse

- Pysy rauhallisena. Pitkitä puhelua.
- Tee muistiinpanoja. Kirjoita uhkaus sanatarkasti muistiin.
- Kysele kysymyksiä.
 - Missä pommi on?
 - Miltä pommi näyttää?
 - Milloin pommi räjähtää?
 - Miksi?
- Pyri saamaan työtoverin huomio jo puhelun aikana, jotta hän voisi tiedottaa turvallisuudesta vastaavaa jo puhelun aikana.
- Kiinnitä huomiota soittajan puhetyyliin ja äänen sävyihin.
 - Onko hänen puheestaan havaittavissa murteita tai muita erityispiirteitä?
 - Onko hän kiihtynyt?
 - Lukeeko hän viestin paperilta?
- Kuuntele myös taustääniä (esimerkisi liikenne tai taustalla käytävät keskustelut).
- Puhelun jälkeen tiedota asiasta oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaavia henkilöitä (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku).
- Mikäli tämä ei ole mahdollista, soita välittömästi poliisille **112** ja toimi sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Tur-

vallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon **112**.

- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

5.12 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuultama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysyttele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.
- Pysyttele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi.
- Älä mene kellariin.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehotuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

5.13 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan.

Hissien käyttö sähkökatkon aikana ei ole mahdollista.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 0500864443).

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

Sähkökatkon sattuessa myös hissit pysähtyvät. Mikäli jäät hissiin jumiin sähkökatkon tai muun vian vuoksi, toimi seuraavasti:

Ota yhteys hissihuollon vikapäivystykseen:

- Matkapuhelimella - (KONE Hissit Oy, 080015063) tai
- Hississä olevalla hälytuspainikkeella. (Tämä ohjautuu suoraan hissihuollon vikapäivystykseen.)

Tarvittaessa voit soittaa hätänumeroon 112.

Turvallisuusvastaavat, turvallisuusvalvojat

- tarkasta, että tärkeisiin kohteisiin järjestetään varavalaistus.
- varmista, että hissiin ei ole jäänyt ketään
- järjestä asiakkaille tarvittaessa heidän tarvitsemaansa apua
- järjestä tarvittaessa tilojen valvonta ja vartiointi

5.14 Turvallisuusorganisaation ja henkilökunnan ohjeet

- **Turvallisuusjohtajan turvallisuusasioihin liittyvät tehtävät ja vastuut**
 - Turvallisuusjohtaja vastaa toiminnan yleislinjauksista sekä osaltaan resursseista.
- **Osakohteiden turvallisuusvastaavien turvallisuus-sioihin liittyvät tehtävät ja vastuut**
 - Johtavat operatiivista toimintaa tilanteissa. Vastaavat omien osakohteittensa turvallisuusjohtamisesta päättävävaltansa rajoissa.
- **Turvallisuusvalvojen turvallisuusasioihin liittyvät tehtävät ja vastuut**
 - Toimivat turvallisuusvastaavien ohjeistuksen mukaisesti. Valvovat itsenäisesti tilojen turvallisuutta sekä sitä, että jokainen noudattaa turvallisista työtapoja ja annettuja määräyksiä.
- **Turvallisuusvalvojen tehtävät erilaisissa vaara- ja vahinkotilanteissa**
 - Suorittavat hätäilmoituksen tekemisen soittamalla hätänumeroon 112. Ohjaavat rakennuksesta poistuvia ihmisiä evakuointitilanteissa. Tarkistavat tilojen tyhjenemisen ja ohjeistavat ihmisiä kokoontumispaikoilla.
- **Opettajien toiminta vaara ja vahinkotilanteissa**
 - Opettajat vastaavat omien opiskelijoidensa turvallisuudesta opetustilanteessa. Opettajat valvovat, että opiskelijat noudattavat turvallisista työtapoja sekä annettuja turvallisuusohjeita. Opettajat ohjaavat omien opetusryhmiensä poistumista evakuointitilanteessa sekä tekevät hätäilmoituksen tarvittaessa.
- **Jokaisen työntekijän turvallisuusasioihin liittyvät tehtävät ja vastuut**
 - Jokainen Technobothniassa oleva on velvollinen ryhtymään kykynsä mukaisesti toimenpiteisiin hengen ja terveyden suojaamiseksi. Jokaisen on noudatettava esimiehen tai turvallisuushenkilöstön antamia määräyksiä turvallisuuden ylläpitämiseksi

5.15 Rakennuksesta poistuminen

Mikäli rakennus tai sen osa joudutaan tyhjentämään, toimintaa johtavat paikalla olevat turvallisuusvalvojat kunnes kunkin osakohteen turvallisuusvastaavat saapuvat paikalle.

Kunkin opetusryhmän vetäjä (opettaja) huolehtii ensisijaisesti omaan ryhmäänsä kuuluvien henkilöiden poistumisesta ja avun järjestämisestä.

Henkilökunnan tehtävänä on toimia turvallisuusvastaavien sekä – valvojen antamien ohjeiden mukaisesti ja auttaa rakennuksessa olevien liikuntaesteisten / asiakkaiden poistumista.

Mikäli kyseessä on tulipalo, sulje ikkunat, tuuletusaukot ja ovet. Älä kuitenkaan lukitse ovia.

Mukaan voidaan ottaa henkilökohtaiset vaatteet ja nopeasti mukaan saatavat henkilökohtaiset tavarat tilanteen mukaan. Henkilökunnan on huolehdittava siitä, että rakennuksen sisätiloihin ei jää ketään. Turvallisuusvastaavat sekä - valvojat tarkistavat rakennuksen, poistuvat itse viimeisenä ja ilmoittavat pelastusviranomaiselle olevansa viimeisiä poistujia osastolta / kerroksesta.

Poistuminen ulos suoritetaan merkittyjen poistumisteiden kautta. Ulkona siirrytään kokoontumispaikkaan, joka sijaitsee yliopistorannassa.

Hissin käyttö hätäpoistumisen aikana on kielletty.

- Mahdollinen sähkökato tulipalon aikana pysäyttää hissin toiminnan.

6 Väestönsuojelu

Väestönsuojan tarkoitus on suojella ihmisiä sortumilta, räjähdyspaineelta, sirpaleilta, kaasuilta, säteilyltä ja tulipaloilta. Kiinteistössä on 3 väestönsuojaa. Jokaiselle väestönsuojalle on suositeltavaa valita väestönsuojanhoitaja ja hoitajan apulainen. Kiinteistön väestönsuojanhoidajien on hyvä opetella väestönsuojan laitteiden käyttö ja suojan käyttökuntoon laitto.

Kiinteistössä on 3 väestönsuojaa:

Sijainti	Suojaluokka	Pinta-ala	Suojapaikkoja	Varusteiden sijainti
Pohjakerros VSS 2	S1	92 m ²	122	Samassa tilassa
Pohjakerros VSS 1	S1	115,3 m ²	153	Samassa tilassa
		-	-	

Kaksi kiinteistön väestönsuojista on luokkaa S1. Suojaluokan S1 väestönsuoja on uudempi suoja, joka on rakennettu vuoden 1971 jälkeen. Tässä suojamallissa on mahdollista viipyä pitkiä aikoja. Suojassa on käsikäyttöinen tai koneellinen ilmanotto, joka on varustettu esisuodattimella ja aktiivihilhihiukkassuodattimella.

Viranomaiset antavat ohjeita radiossa, jos on siirryttävä yleisiin väestönsuojoihin ja tiedon siitä, mihin yleisistä väestönsuojista ihmiset siirtyvät. Siirtyminen väestönsuojoihin tapahtuu siis aina viranomaisten kehotuksesta. Normaaliaikana tapahtuvat onnettomuudet eivät yleensä koskaan edellytä väestönsuojaan suojautumista, vaan sisälle suojautuminen riittää. Yleisissä väestönsuojissa on Suomessa yhteensä 110 000 suojapaikkaa.

7 Irtaimiston säilytys

Erilaisten tavaroiden säilyttämisestä voi aiheutua tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara, turvallisen poistumisen estyminen hätätilanteessa sekä tulipalon sammuttamisen vaikeutuminen.

Rakennuksen uloskäynnit on aina pidettävä kulkukelpoisina ja esteettöminä.

Uloskäytävät, porrashuoneet, sisäiset käytävät, kellarien ja varastojen kulkureitit

- Ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Kellaritilat

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia.
- Palavien nesteiden (esim. nestekaasu ja bensiini) säilytys kielletty.

Rakennusten alla tai läheisyydessä

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa rakennusten seinustoilla, mm. roska-astiat, pahvipinot ja kuljetuslavat

Huom!

- Pelastusviranomaisen voi yksittäistapauksissa antaa poikkeuksia, esimerkiksi säilytettäväksi isomman määrän tai sallia säilytyksen eri paikassa tai rajoittaa säilytystä, jos turvallisuus sitä vaatii

8 Liitteet

Tässä pelastussuunnitelmassa on seuraavat liitteet:

- Liiketilän haltijan velvollisuudet
- Alkusammuttimien käyttöohjeet
- Auton lämmitysjohdot

Liite A Liiketilan haltijan velvollisuudet

Tilan haltijan tai toiminnanharjoittajan on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että työpaikalla noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä. On suositeltavaa nimetä turvallisuudesta vastaava henkilö, joka huolehtii turvallisuusasioista ja toimii yhteistyössä kiinteistön vastuuhenkilöiden kanssa.

Tilanhaltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että

- tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen
- rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin
- pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, kulku- tai poistumisteillä, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

- sammutusvälineet
- palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet
- poistumisreittien opasteet ja valaistus.

Tilan haltija ja toiminnanharjoittaja vastaavat osaltaan laitteiden kunnosta ja ilmoittavat epäkohdista vastuuhenkilölle.

Tilan haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan

- ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä
- varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa
- varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät
- ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet

B.1 Sammuttimet

- Kierrä sammutinta ylösalaisin ja ravista sammutinta, tämä varmistaa jauheen juoksevuuden.
- Vedä varmistinsokka irti.
- Lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Jos olet sisällä lähesty matalana lattianrajassa, tämä parantaa näkyvyyttä.
- Ota sammuttimen letkun päästä ote ja suuntaa sammutusaine liekkien juureen, älä katko liekkejä.
- Aloita sammuttaminen edestä ja jatka taaksepäin, tai alhaalta ylöspäin.
- Sammutusta voi tehostaa edestakaisin suuntautuvalla liikkeellä.
- Koko palava alue on peitettävä sammutepilveen.
- Liekkien sammuttua sammuttamisen voi lopettaa.
- Tarkkaile palanutta kohdetta ja varmistu, että palo on sammunut.
- Mikäli kohde syttyy uudelleen, toista sammutus.

Liite C Auton lämmitysjohdot

Auton lämmitysjohto tulee turvallisuussyistä aina käytön jälkeen irrottaa pistorasiasta eikä pistorasiassa olevaa johtoa saa jättää esimerkiksi lämmitystolppaan roikkumaan. Myös pistorasiakotelon kansi on syytä pitää lukittuna.

Avoim pistorasiakotelo ja vapaasti roikkuva jännitteinen lämmitysjohto aiheuttavat sähköiskun vaaran. Jos pistokytin putoaa vesilätäkköön tai lumisohjoon, se saattaa tehdä ympärillä olevan alueen sähköiseksi. Lisäksi lämmitysjohto voi rikkoutua vaaralliseen kuntoon esimerkiksi paikoitusalueen lumenluonnin yhteydessä. Avoimena oleva pistorasiakotelo puolestaan on alttiina ilkeivallalle.

Käyttäjiä tulee ohjeistaa auton lämmitysjohtojen turvallisesta käytöstä ja säilytyksestä. Yhtiö vastaa kiinteistön turvallisuudesta ja jos esimerkiksi ulkopuolinen henkilö loukkaa itsensä, on vastuu yhtiöllä. Myös auton käyttäjä, joka virheellisesti on jättänyt lämmitysjohtojen kiinni pistorasiaan, vastaa omalta osaltaan mahdollisista vahingoista.

Auton esilämmitykseen on käytettävä vain tarkoitukseen soveltuvaa lämmitysjohtoa ja autoihin tarkoitettua sisätilan lämmitintä. Jatkojohtojen käyttöä tulee välttää, sillä jatkojohtot eivät yleensä ole lapsisuojattuja ja ne joutuvat helposti maahan, jossa ne ovat alttiita vedelle, lialle ja lumelle. Liitäntäjohtojen ja pistokkeiden kunto tulee tarkistaa tai tarkistuttaa riittävän usein.

Jos auton sähkölämmityslaitteita ei käytetä tai niiden kunnosta ei huolehdi oikein, seurauksena saattaa olla sähköiskun vaara käyttäjälle tai muulle henkilölle. Myös palovaara on olemassa.